

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Az új rendszer.

Július hó elsejével életbe lépett a községi és egyes közbirtokossági erdőknek állami kezelésbe vételét tárgyazó törvény s ezzel egy új rendszer küszöbén állunk, mely hogy mennyire lesz majd üdvös nem csak magára az illető erdők kezelésére, hanem — s minket első sorban ez érdekel jobban — az azok védelmével, őrzésével, ápolásával és nevelésével megbízott altiszti személyzet helyzetére, a jövő lesz hivatva megmutatni.

Többször volt már alkalmunk rámutatni arra a viszás és gyakran alig tűrhető helyzetre, melyben a községi és közbirtokossági erdők kezeléséül alkalmazott altiszti személyzet selymölódik s állításaink nem légből kapottak, sem pedig nem reklámhajhászok voltak, hanem azok alapjául mindig a tények és tapasztalatok szolgáltak.

Az 1879 évi erdőtörvény 17 §-a körvonalozta, hogy melyek azok az erdőbirtokok, a melyek kezelésénél szakképzett erők alkalmazandók s ezek közé tartozott tudunkkal a községi és közbirtokossági erdők legnagyobb része, mégis a hivatkozott törvény meghozatala után húsz évvel is sűrűn láthattunk eseteket, hol ezt az intézkedést teljesen kijátszották, annak rendelkezéseit semmibe sem vették. Az egyes állásokat minden nyilvános pályázat kizárásával töltötték be s az üresedésben levő állásokat legfőllebb dobszóval vagy a kisbírónak házról-házra széthordott üzenetével hirdették meg s midőn választásra került a dolog sora, egyszerűen megválasztották a falu valamelyik

véresszáju emberét, kitől a vezető férfiak féltek s elnémitására lekenyerezésére juttatták neki az erdőőri állást. Hogy pedig ezek legnagyobb részt így és nem másképp történtek és állításunk nem légből kapott, sem pedig roszakaratu ráfogás, könnyen bebizonyíthatjuk ha egyszerűen utalunk arra a tényre, hogy míg hazánkban a községi és közbirtokossági, valamint bármely más a 17 §. alá tartozó erdőknél hozzávetőleges számításal legalább mintegy öt ezer szakképzett erdőőrnek kellene alkalmazva lennie, addig az ilyen állásokra kiírt pályázatok akár a hivatalos közlönyben, akár pedig az Erdészeti Lapok hasábjain csak fehér holló számba mennek, miből nyilvánvaló, hogy azok vagy egyáltalán nem lettek közzétéve, vagy pedig nem annyira szerénységből, mint inkább szégyenkezve valamely kicsiny téren elterjedt helyi lapocskában huzódtak meg, hol azután mindenki olvashatta, csak éppen az nem, a ki az állás betöltésére hivatva lett volna.

De hiszen ez nem is csoda, mert ezeknek az állásoknak a javadalmazása sok esetben még annyira silány, hogy annak közzététele a nyilvánosság elé nem való, hiszen csak pár évvel ezelőtt ismertettük, hogy egy felvidéki szabad kir. város erdőőrjének évi 200 forint fizetést és 4 ürköbméter tűzifát ad, egyebet semmit s a folyó év elején inkább gúnyból mint komolyan kiollóztuk Bábaszék mezőváros (most nagy község) pályázatát, a mely szerint az üresedésbe jött erdőőri állással 100 frt évi javadalmazás van egybekötve s hogy ebből hogy lehet majd — esetleg családostól — megélni, az az illető dolga.

Volt azonban arra is eset — és erre lapunkban is rámutattunk, — hogy egy több község erdejét magába ölelő körerdőori állásra pályázat hirdettetvén, arra hét szakképzett egyén pályázott, a községi képviselők közül álló választók azonban ezek elkerülésével az egyik községnek a biráját választották meg körerdőorré s midőn ezt a határozottan törvénybe ütköző választást a vármegyei erdészeti közigazgatási bizottság megsemmisítette, az állást a járási főerdész egy nyugalomba vonult csendőrőrmesterrel töltötte be, ki előbbi szolgálatát testi fogyatkozások miatt volt kénytelen elhagyni s így nyilvánvaló, hogy az ép, egészséges testalkatot stb. megkívánó erdőori állásra sem volt alkalmas.

Ime ezek voltak azok a szomorú viszonyok melyek sürgős orvoslást igényelnek s méltán elvárhatjuk, hogy az új rendszernek első teendője lesz ezeken a bajokon segíteni. Ezzel azonban még korán sincs kimerítve minden baj, mert hiába fognak addig az állomások betöltésénél korrektül eljárni, míg azok javadalmazását nem rendezték, mert hogy olyan 100 forintos és hasonló állásokra nem csak szakképzett, de egyáltalán becsületes embert kapni nem lehet, az nyilvánvaló, mert a ki azt elnyerni óhajtja, csak a szabad lopás eszméje mellett teheti azt. Szükséges tehát, hogy valamint a kezelő tisztii személyzet a m.

kir. államkincstár kötelékébe tartozik, azonképen az altisztii személyzet is államosíttassék, illetve egyenlő elbánásban részesüljön a kincstári alkalmazottakkal nem csak fegyelmi tekintetekben, hanem a fizetés dolgában is, kiváltkép pedig a nyugdíjogosultság kérdésében.

Most már nem lehet azt mondani és azzal szépíteni a dolgot, hogy nincs elegendő szakképzett ember s azért kell még tovább is tűrni az eddigi állapotot. Tessék csak utánna nézni annak, a ki a dolog iránt érdeklődik, hogy a kincstári erdőhatóságokhoz néhány üres állásra milyen özönnel jönnek a szakképzett emberek folyamodványai s meg fog mindenki győződhetni arról, hogy igenis, van emberünk elég, csak nincs meg részükre a korpa, akarjuk mondani a tisztességes megélhetést biztosító javadalmazás, állandó és nyugdíjképességgel is összekötött állomás.

Igaz, hogy nagy vívmány az is, a mi eddig történt az állami kezelésbe való vétellel, mert sok visszaélésnek és helytelenségnek fogja elejét venni, de a mű csak akkor lesz teljes, a reformálás nagy műve csak akkor lesz helyesen és tökéletesen befejezve, ha nem csak fönt, de alant is érvényre jut, mert hiába állítanak föl bármi rendszert, ha nem lesz az, a ki azt helyesen alkalmazni, végrehajtani tudja, annak jótékony hatása csak írott malasz marad, az

TÁRCZA.

Az állatok lelki világából.

(A „Hazánk“ után)

Hangyatemetés.

— Megfigyelés után írta: **Hiram.** —

Egy híres természettudós egy igen vastag kötetmunkában kimutatta, hogy ami az embert megkülönböztetné az állattól: világunk, szervezetünk, minden működése, amit művészet, tehetség, lángész alkot, mind „öntudatlan“. Lehet, nem akarok bölcsekedni, annyi azonban bizonyos, hogy azt a pár hangyát, melyet sétaközben eltapostam az uton, öntudatlanul öltem meg.

Szegény hangyák! Minő szomorúságot hoztam rájuk.

Az uton egy fekete, nyüzsgő tömeget pillantottam meg s közelebb menve láttam, hogy hangyaboly. Azok a piczi vékony jószágok keresztül-kasul mászkáltak egymás fölött, mintha csak obstrukciós gyűlést tartanának és nem találnának módot a megegyezésre. Pedig hát igazán gyűlést tartottak. Az eltaposott hangyák mellett négy társuk élve maradt.

Amint ezek a többiek gyászos haláláról meggyőződtek, elkezdtek körülfutkosni az apró hullák körül. Nem tudom, fájdalomuknak kifejezése volt-e az, de nekem úgy tűnt fel, mintha a piczi fekete testök még feketébb színt vett volna fel. Azután hirtelen megállottak, és tanakodni látszottak, elvígýék-e a katasztrófa színhelyéről a szerencsétlen áldozatokat.

De úgy látszik, hogy gyorsan megegyezésre jutottak, mert két-két hangya neki támaszkodott egy-egy ilyen kis hullának, hogy elvigye.

Hasztalan fáradság, nem birtak velök.

Ekkor hirtelen okosat gondoltak, abba hagyták az erőlködést s párosan elindultak az ut széle felé, a

az ujonnan kinevezett állami erdőtisztai személyzet pedig hiába viszi magával tudását, lelkesedését, buzgóságát, ha nem lesz olyan, ki fáradozásában helyesen támogatja, minden igyekezete és törekvése kudarcot fog vallani.

Mi egyelőre üdvözljük az új rendszert mint előhírnökét sok ezer kartársunk jobb jövőjének.

LEVELEZÉS.

Gyula-Jovánca 1899 június 30.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

A napokban az „Erdészeti Ujság” három példányát adta át valaki, hogy azokat átolvasván, az ott tárgyalt „Erdészeti és Vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesület” alapszabályai szerint megalakulandó egyesületbe való belépés helyes vagy helytelen volta felől nyilatkozzam.

Megvallom, hogy ennek az ujságnak létezéséről és még kevésbé a nyugdíjegyesületnek benne megpendített eszméjéről addig semminemű tudomásom nem volt, pedig elég sűrűen olvasok különféle hirlapokat. Hányan lehetünk még, kik az erdő magányában, mintegy kilökve az emberi társadalomból, küzködve az élet nyomoruságaival, még a saját javunkat célzó társadalmi küzdelemtől sem bírnak tudomással és vagy nincs, a ki arra figyelmünket felhívja, vagy pedig még a figyelmeztetést sem vesszük tudomásul! De a jó és igaz ügy végre is utat tör majd magának s kell, hogy tömörülésre bírja mindazokat, kiknek saját és családjuk jövője valóban szívében fekszik.

Bizon igaz az, hogy sokan vannak még olyanok, kik velünk csak úgy és addig törődnek, a hogy és a meddig azt a szolgálat megköveteli és az a szomorú kép, melyet a szerkesztő úr lapja a támasz nélkül maradt özvegyekről és árvákról fest, kell, hogy minden családapát, kinek szolgálatánál és testi épségénél egyebe nincs, gondolkodóba ejtse,

Különösen reánk, a bérleti rendszert szolgálókra bir nagy fontossággal a nyugdíj egyesület megalakítása, mert a bérleti idő lejártával természetesen megszűnik a bérlőnek alkalmazottjaival szemben fennállott minden kötelezettsége, újabb szolgálatnál pedig soha sem fogják azt figyelembe venni, hogy valamely altiszt ennél vagy amannál a birtokosnál hány évet töltött szolgálatban, a minek természetes közetkezménye, hogy szolgáljon bár az ember ilyen rendszer mellett 40 évet, öregségére csak a nyomor vár rá, mert valóban ritka szerencse kell ahhoz, hogy a mostani viszonyok mellett valamit félre is lehessen tenni az öregnapokra.

Részemről tehát teljes szívvvel és lélekkel csatlakozom a szerkesztő úr felette becses kezdeményezéséhez és az eszmét az erre utaltaknak legmelegebben fogom ajánlani s hogy az ügy fejlődését figyelemmel kísérhessem, valamint, hogy az arra alkalmas pillanatban az egyesület, illetve alapszabályainak jóváhagyásakor, szóval midőn az ige testet fog ölteni — többedmagammal beléphessek, becses lapját ezennel megrendelem s kérem, hogy az előfizetési díjnak beküldhetés végett velem a pontos czímet tudatni sziveskedjék.

Nagyon lehangolt becses lapjának 36-ik számában ismertetett ama részvétlenség és közöny, a mely ez iránt a nemes ügy és törekvés iránt még mindig találkozik; bizon örökké igazság marad az, hogy minden kezdet nehéz, de hát csak kitartás! Az eszmének

hol a hangyaboly országgyűlésezett. Itt azután a centrum közé keveredtek, mire ott rendkívül heves mozgalmak keletkeztek. Ugy látszik, hogy a négy hangya hosszabb szónoklásokban, — élénk színekkel ecsetelte az utszéli katasztrófát, mert mintha meghallották és megértették volna a beszédeket, hirtelen cselekvésre határozta magát az egész gyülekezet.

Párosával végtelen hosszú vonalban indultak meg, lassan, komolyan, akárcsak fekete ruhába öltözött, temetésre induló gyászmenet. Elöl haladt a négy hirmondó, maguk után vonszolva egy hosszú fekete valamit, a mi olyan volt, mintha gyászlobogót vinnének a menet előtt. Egy fekete czérnaszál, mely az uton hevert, beleakadt a lábcskáikba és azt huzzák maguk után. Mikor a menet a hallottakhoz ért, megállott.

A hangyák úgy látszik nem szeretik a temetési szertartást és nem akadt köztük egy sem, aki a hallottakat ebucszattatta volna, nem akadt köztük egy szónok, aki az elhunytak érdemeiről megemlékezett volna, eldicsérve azt a tulajdonságokat, amelylyekkel életükben

nem birtak. Azonnal hozzáláttak a hullák elszállításához, A hosszú sorból két-két hangya vált ki, oda lépkedett egy-egy kiszenvedett pályatárshoz és megpróbálkozott hogy elviszi. Nem birtak velők. Akkor azután mintha csak parancesszóra történt volna, mintha csak valaki kijelölte volna, hogy ki legyen az, mindegyik halott-hoz odafutott még egy hangya.

És most már nekifeküdtek hárman. Enynyi erő elég volt. Felemelték a halottakat és a menet hosszú sorban, párosával, rendben, ahogy jött vizsátált az utszélre, ahonnan kiindult vala. A hallottvivők itt kiváltak a sorból, amely most egyszerre felbomlott és együtt volt ismét a nyüzsgő hangyaboly, amelyben egymás fölött mászkáltak és ismét tanakodni látszottak ennek a kis köztársaságnak jól fegyelmezett parányi tagjai.

Csalódtam, nem tanácskoztak. A nyüzsgés pár percig tartott szakadatlanul, akkor azután elmozdult onnan az egész tömeg és azon a helyen, ahol elébb olyan ernyedetlenül fáradoztak valamin, frissen megásva, felhantolt szélekkel tátongott egy piczi sir.

minél szélesebb körben való terjesztése ha nem is azonnal, de idővel bisonyosan meg fogja hozni a kívánt sikert.

Hazafias, őszinte üdvözléssel maradtam a szerkesztő úrnak

kész szolgája
Császár Lajos
uradalmi alerdész

Kendi-Lóna 1899 június 27.

Igen tisztelt szerkesztő úr!

Gróf Teleki László Gyula ur ő méltósága ujonnan renszeresített „Erdélyrészi erdészeti hivatalnál“ szolgálatban levő altisztek, számszerint heten Tekintetes Stenka Lajos urad, erdőgondnok ur tanácsa folytán közösen elhatároztuk az „Országos erdészeti és vadászati altiszti segítő és nyugdíj egyesületbe rendes tagokul belépni.

Ez ügyben kérem sziveskednék engem tüzetesen értesíteni, hogy a beiratkozás mikor veheti kezdetét és a tagsági díj lefizetése most, vagy csak a tényles megalkulás után, illetve az alapszabályok jóváhagyása után válik-e esedékessé?

A megalakulandó egyesület tekintélyét nagyban emeli jelen eset; annál is inkább, mert Stenka Lajos erdőgondnok ur élénk részvétellel lévén a kezdetleges csekély javadalmazásu altisztek kedvezőtlen anyagi körülményei iránt, atyai jóindulatából Kifolyólag létesített f. é. elején a gondnoksága alatt álló altisztek részére egy segítő alapot, mely, ha az áldásos országos intézmény közbe nem lép, illetve nem létesül, idővel nyugdíj egyesületté alakítottatott volna át s most, midőn némi virágzásnak indult volna-e szűkkörű egyesület átadja az odaadó, buzgó nemes törekvéseért méltán kiérdemelt babért a megalakulandó egyesület elnöksé-

gének az által, hogy a csekély javadalmazásból alig félre tehető tagsági díjak költségeit, illetve azok egy részét a nevezett segély alapra befolyt összegből fogja fedezni. Előmozdítani szándékozván nemes törekvéseben a megalakulandó egyesület elnökségét és hivatott kezekbe teszi le az altisztek jövőjének némi biztosítékát. Végül, mint ismeretlen szaktárstól fogadja kérem kiváló tiszteletem tolmácsolását s ez alig meghálálható nemes intézmény létesítéseért mindnyájunk hálás köszönetét.

Maradtam az igen tisztelt szerkesztő maradt

igaz hive
Bálint Gábor
urad. segéd erdész.

Kemencze 1899 július 1.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Nagyra becsült s általam kedvelt lapunk 36-ik számában „A gyöngék támasza“ czim alatt megjelent vezércikkben felsoroltak annyira hatottak rám, hogy érzelmeimnek kifejezést adandó, tollat ragadtam, tisztelt szaktársaim meggyőzésére és buzdítására óhajtván véleményemet nyilvánítani.

Nem gondolom ugyan, hogy köztünk csak egy is akadna olyan, ki nem ismerné el rendkívül nagy horderejét alakítandó egyesületünk ama tervének, hogy az özvegyeket és árvákat már az első tagsági év letelte után gyánolítandja és támogatásban részesítendi, mégis ennek az intézkedésnek szükségességét legyen szabad egy magam által személyesen tapasztalt példával megvilágítanom. Az eset a következő:

Múlt év utolsó negyedében Lippán való tartózkodásom idejében esett meg, hogy Nikolai Károly szaktársunk neje és hat apró gyermeke hátrahagyásával elhalálozott s temetésén sajgó szívvel magam is részt

A halottvivők lassan megindultak terhükkel óvatosan mintha félnének, hogy eltalálnák ejteni a drága, jobb létre szenderült társak földi maradványait.

A gödörhöz érve, lemásztak halottaikkal a sir fenekére és szépen egymás mellé helyeztek azokat. A hangya-csoport, amely a sirbetevés aktusa alatt mozdatlanul állott egy helyen, megindult a gödör felé, lassan, szomoruan. És azután, ahogy temetésen szokás hogy a gyászkiéret mindegyike reá hánt egy kapa földet a koporsóra, a kis hangyák mindegyike belegurította a maga porszemét a nyitott sirba, amíg az teljesen megtelt.

Azután még darabig ott maradtak rajta, talán bucsut vettek elveszett társaiktól és hirtelen, mintha dragonyosok kergették volna szét őket, elfutottak az ut másik szélére, összegabalyodva nagy, nyüzsgő tömeggé.

Az elhagyott kis sirra reátévedt egy kósza nap-sugár, s a föld és körülötte levő fűszálak nedvesek voltak. Talán mégis sirtak a kis hangyák, vagy hogy csak harmat volt.

Földmívelő hangyák.

Ismerjük már a hangyák csodálatos építkezéseit, az utjaikat, alagutjaikat, hidjaikat; van tudomásunk állami életükről, háboruikról, de azt aligha tudják sokan, hogy vannak hangyák, a melyek a földet mívelik. Mexikóban van egy hangyafaj, amelynek nagy, barna munkásai nemcsak hogy összeszedik magtárak számára a magvakat, hanem azokat valósággal el is ültetik s megvárva a kalásztérmet idejét, aratnak is. Többek közt dr. Lincecum texasi tanár figyelte meg régóta ezeket az állatkákat s egy könyvében meg is írta róluk, hogy valóságos nemzetgazdasági rendszer szerint vetnek és aratnak.

Postás kutya.

Azok az utasok, akik a reggel 9 óra 8 perczkor Augsburgból Büchlöbe menő személyvonatot használják, közvetlen a Westereringei állomás után észrevehetnek egy fekete kutyát, amint az a közelgő vonatnak elébe fut. A vasuti postakocsiból kidobnak egy tekercs újságokat. Amint a N. Augsb. Jtg.-ban egy szemtanu

vettem. Láttam a vigasztalan özvegyet és az apró árvákat szívük nagy fájdalma alatt roskadozni s ez a látvány annyira megrendített, hogy ha módomban van, mint tetőtől talpig magyar és jószívű ember a legnagyobb készséggel nyújtottam volna feléjük segédkezet s ha lett volna együletünk és nekem abban irányadó szavam, minden lehető segítséget azonnal megszavaztan volna.

Véleményem szerint nyugdíjra és segélyre legjobban vannak ráutalva a magán uradalmaknál szolgálatban állók, kiknek legnagyobb része semmiféle nyugdíjra igényt nem formálhat s ilyenben nem is részesül s bizon nem lehetne eléggé kárhóztatni az olyanok gondolkodás módját, kik nem látnák be szükségét nyugdíjgyeületünk felállításának és támogatásának. Vajjon akadna-e köztünk csak egy is olyan kemény szívű, ki — ha egy ilyen szerencsétlen árva nála alanizsnát kérne, azzal utolsó fillérét, utolsó falatját is szívesen meg nem osztaná? Egyesületünk pedig csak ilyen alamizsnának nevezhető csekély járulékokat kíván tőlünk, melyeket bizon bármelyikünk, még a legszegényebb is minden nagyobb megerőltetés nélkül megbirhat.

Én azt hiszem, hogy az egyesületünk özvegy és árva alapjára fizetendő filléreink a legüdvösebb adományok lesznek s azokért nem maradhat el rólunk Istennek áldása.

Kérem kivált fiatalabb kartársaimat (magam is még csak 32 éves vagyok s így közéjük számíthatom

írja, a kutya megfogja az ujságtekereset és elszáguld sebtiben a Weissshan J. N. falkenhergi, pár száz méter távoli birtokára. A kutya ezt a szolgálatot télen-nyáron már több év óta látja el. Gazdája így általa már reggel kapja meg ujságait, melyek másképp, a falusi levélhordóval csak délután jutnának a kezébe.

II. Frigyes király és agara.

Nem akarok már semmit sem tudni az emberekről. Csupán aljas rabszolgalelkek ők, semi egyéb. Csalják egymást és hazudoznak egymásnak és engem mind egyikük megesal.“ — Így fakadt ki egyszer a nagy Frigyes. Agara, Diana, mintha csak megértette volna e keserű szavakat, odasimult a királyhoz s annak figyelmét mindenképp magára akarta vonni. Farkesóvalva nézett fel hűséges szemeivel a királyra és a király felelt is neki: „Oh, te itt vagy, hogy arra emlékeztess, miképp még van a világon szeretet és hűség, csak az ember ne legyen bolond és ne keresse azt — embereknel. Gyere ide, Diana kutyusom, rosszul tettem, hogy magányosnak, elhagyatottnak mondtam magamat hiszen te, az én barátom, mellettem vagy.“

Ez eszünkbe juttatja Kniggi bárónak azt a mondatát, hogy szánalmat és nem gunyt érdemel az, aki az emberek gonoszságától megundorodva, kutyáját egyetlen barátjának tekinti.

magamat) hogy ne véljék magukra nézve szérelmesnek az idősebb kartársak, kivált pedig az özvegyek és árvák gyámolítását, mert hiszen „nincs a homlokunkra írva, mire virradunk holnapra“ s a mit mi most cselekszünk másokkal, azt majdan az utánnunk következő ifjabb nemzedék nekünk fogja cselekedni. Jól tudjuk azt mindnyájan, hogy családotól még a szolgálatunk után nyert fizetésünk mellett is nagy gondot okoz a megélhetés, elképzelhetjük tehát, milyen keserves a léte az ilyen minden támasztól megfosztott özvegyeknek és árváknak.

Valóban alig várom már azt az időt, midőn egyesületünk működését megkezdheti, mert akkor lesz majd mindenkinek módja és alkalma áldásos voltáról meggyőződni.

Addig is buzdítsuk és lelkesítsük egymást a szoros összetartásra s igyekezzünk ügyünknek minél több új hivat szerezni.

A szerkesztő urnak tisztelettel maradtam

igaz hive Bajnok István
prlmási urad. erdőőr.

Terecseny 1899 június 28

Tekintetes Szerkesztő úr!

A nagygyűlést megelőzőleg néhány levelemben hangoztattam volt, hogy az alapszabályokban szükséges lenne meghatározni egy bizonyos időt, melynek letelte után a tag nyugdíjképes lenne, illetve igénye lenne a kiérdemelt nyugdíjra. Most, midőn a gyűlés az alapszabályokat megvitatta s azok lapunkban közölve lettek, sajnálattal kell tapasztalnom, hogy ebben az irányban mi sem történt, ez pedig véleményem szerint nagy hézag. Úgyszinte hiányzik az alapszabályokból annak a körvonalozása is, hogy mi vétessék szolgálatképtelenségnek és mi uton — módon igazolandó az.

Ne tessék azon csodálkozni, hogy magamnak és több társamnak ebben a tekintetben némi aggályaink vannak, mert a „szolgálatképtelenség“ kifejezést különféle módon lehet nem csak megokolni, de kifogásolni is a gyakorlati életben. Legyen szabad erre nézve példával is szolgálnom.

Valamely tagnak teszem azt keze vagy lába törik vagy más olyan testi fogyatkozás éri, mely által valósággal nyomorék lesz, ez természetesen megkapja a nyugdíjat, mert az meg is illeti; egy másiknak is kitörik a lába, de meggyógyul annyira, hogy szükségből még szolgálhatna is, miután azonban attól fél, hogy e közben az eset ismétlődni fog, támaszkodva bebizonyítható testi fogyatkozására inkább a nyugdíjat fogja óhajtani, noha sem fájdalmat nem érez, sem baja a szolgálatban nem akadályozná.

Az ilyen fizeti a tagsági díjat 5—10 éven át s mert látható hibával igazolta szolgálatképtelenségét, nyugalomba vonul, de hát mi történik egy ép, egészséges emberrel, ki már 30—35 év óta tagja az egyesületnek, rajta semmiféle testi fogyatkozás nem látszik,

szóval egyéb baja nincs, mint hogy 60, 65 vagy 70 éves, tehát öreg ember s mint ilyenek a teste elvesztette rugékonyságát s a nehéz szolgálat terhére esik. Mehet-e az ilyen nyugdíjba? Ugyebár nem, mert hiszen ő egészséges ember s még nem állt be nála a szolgálatképtelenség. Ilyen körülmények közt fizetheti azután még tovább is a tagsági díjakat akár a végkimerülésig.

Vegyünk azonban most egy másik esetet, melyre éppen nálunk is van élő példa. Az öreg szolgát csak azért, hogy helyét fiatalabb erővel pótolhassa, a szolgálatadó elbocsátja s a 60—65 éves öreget másutt már nem fogadják be szolgálatba. Mit fog tenni már most az ilyen, ki szolgálatot azért nem kap, mert már öreg, nyugdíjat pedig azért nem, mert még egészséges s így daczára annak, hogy már 30—35 éven át fizette a tagsági díjakat, két pad közé esik.

Egészen másképp lenne, ha a nyugdíjjogosultság bizonyos tagsági időhöz lenne kötve, mert ekkor a tagok minden biztosítva lennének minden eshetőségre, úgy a balesetre, mint öreg napjaikra is.

Miután tévedni emberi dolog, megengedem, hogy felfogásom nem helyes, miután azonban többen is lehetnek, kiknek hasonló aggodalmaik vannak, szíveskedjék a szerkesztő úr ezeket lehetőleg mielőbb eloszlatni.

Megnyugtató válaszát mielőbb kérve (lapunk jövő számában megtörténik. A szerkesztő) maradtam

igaz hive Varga Antal
uradalmi. erdőaltiszt.

Gelencze 1899 június 29

Tekintetes szerkesztő úr!

Lapunk 38-ik számában Dudás Ferencz kartársunk tollából eredő és Zsidó István szerencsétlen végét tárgyaló közlemény némi helyreigazításra szorul, melyet közleni kérem.

Zsidó István ugyanis nem nagy-nyújtódi születésű és nem is mint járási erdőőr volt alkalmazva, hanem Ozsdolán született és Kézdi-Polyánán volt alkalmazva mint erdőszolga havi 12 frt fizetéssel, nem 4, hanem 6 kiskoru árva siratja a gyászos özvegyiségre jutott nevével. A közleményt író tisztelt kartársunk bizonyára csak hallomásból ismerte az esetet s így juthatott hibás adatokhoz, különben az érdeklődéseért még így is köszönettel tartozunk.

Nekünk négyünknek jutott ki a keserűség, hogy a szerencsétlen áldozatot színről-szinre láthassuk s annak temetésén részt vehessünk. Bizon szomorú kötelesség az ilyen s elfacsarodik az ember szíve, midőn kénytelen a szerencsétlen özvegy és az ártatlan árvák nyomorúságát szemlélni is köszívünek kel lenni annak, ki még most sem siet minden lehető elkövetni, hogy nyugdíjegyületünk, mely az ilyenekről hivatva lesz godoskodni, minél előbb megalakuljon.

Helyreigazító közleményemet úgy a magám, mint Jancsó Venczel és Sütő János erdőőrök, valamint Erős Adám erdőszolga nevében is közzétenni kérve tisztelettel vagyok

igaz hive
György Lajos
I. oszt. erdőőr.

Különfelek.

A nagyanya és unokája. Mult hónap 5-én Párkány-Nána állomáson egy futárvonat elgázolt egy asszonyt. Egy kis gyermek volt vele, de az megmenekült a biztos haláltól. A szerencsétlen asszony Nathowitz Anna, budapesti lakos, a ki 5-én este utazott el Budapestről három esztendő unokájával, Neumann Miksával. Párkány-Nánában kellett volna átszállania. A bécsi személyvonatnak minden hétfőn Párkány-Nána előtt a kitérőben kell néhány percig várni, míg a konstantinápolyi futárvonat elmegy mellette. Az asszony azt hitte, hogy megérkeztek Párkány-Nánába és a gyermekkel karján kiszállt a vonatból. Ebben a pillanatban közeledett a futárvonat. Az asszonynak még volt annyi ereje, hogy a gyermeket eldobta magától, de őt magát elgázolta a vonat. Holtestét csak másnap reggel találták meg, mellette feküdt a gyermek, kinek semmi baja sem történt. Az ügyben a muszlai kir. járásbiróság szigorú vizsgálatot indított.

Sötét éjszakán. Kassáról írják, megrázó eset történt egy szomszédos faluban az éjszaka leple alatt. Lovrek György parasztgazda gyanuba fogta a feleségét, hogy szeretőt tart, aki éjszakánként, mikor őt másmerre szólítja az ügyes-bajos dolga, meglátogatja a menyecskét. Rá akart lesni tehát az asszonyra és vasárnap este elta-voztott hazulról azzal az ürügygyel, hogy a szőlőben alszik. Később visszatért és elrejtőzködött a szérűben. Nemsokára egy sötét alak lépett a gazda udvarára. Zörgetett a konyhán, amelynek ajtajában megjelent aztán az asszony. Már nem tudta tovább nézni ezt a jelenetet a féltékeny ember, karót ragadott és leütötte az éjjeli vendéget. Az éjszaka látogató pedig — a Lovrek apja volt.

Öngyilkosság a felhők közt. Az öngyilkosok a legtalálékonyabb emberek. A legraffináltabb módjait találják ki annak, hogy megszabadítsák magukat az élet terhétől. Marólugot inni magánbecsületbe vágó dolog. Ellenben bizonyos új dolgot kell produkálnia minden valamire való öngyilkosnak. Ritka öngyilkossági mód az, a melyet ezer és ezer ember osztatlan érdeklődése mellett, háromezeröttszáz méter magasból a föld színe felett követett el egy olasz ember. Végigrepesztette a léghajóját és villámgyorsan zuhant a mélységbe. Merighi leghajós merész léghajóutazásairól volt ismert. Vasárnap is föl akart szállani hajójára, de elhagyta hétfőre, a mikor három napra való eleséggel ellátva fölemelkedett a levegőbe. Háromezer ötszáz méter magasságban a léghajó gömbje félgömb alakúra változott és esni kezdett. Megrepedt. Hausmannstätten mellett zuhant le a léghajó. Az abtissendoofi kerékpár-gyár igazgatója mentőkért telefonozott, a kik aztán Merighit, ki csodálatosképen csak a jobb lábát törte el és a balt kifíczamította, kocsira rakták. Merighi előadása szerint a léggömb a légnyomástól repedt el, de minden jel arra mutat, hogy a pénzzavarokkal küzdő leghajós öngyilkosságot akart elkövetni s maga idézte elő a katasztrófát. Bizonyítja ezt az is, hogy mikor a lebukó léghajó 40 méterre volt a földtől, Merighi kiugrott belőle, hollott, ha benn marad, több kilátása lett volna arra, hogy nem sérül meg.

Orvosság helyett méreg. Nagy-Igmád komárommegyei községben dr. Rukavina Viktor járásorvosnak fiatal felesége fejfájása ellen csilapító szert vett be. Téve-

désből higanyszublimátumot talált bevenni s bár rögtön ellenmérget alkalmaztak, néhány napi kínlás után meghalt. Hasonló eset az, amelynek Aradon a kis Amál Margit, egy tizenégy hónapos nyomorék lány esett áldozatul. A gyermek köhögött és Stolczer Andrásné, a szomszédasszony a maga számára rendelt orvosságot hozta át a kis Margit anyjának. Az anya csukorra csöpögtetve beadta az orvosságot s a lányka meggyógyult tőle — örökre. Az orvosság morfium volt s okozta a gyermek halálát.

A büntettek statisztikája. Az olasz statisztikai hivatal a napokban könyvet adott ki a büntettekről. A vaskos kötet külön fejezetekben tárgyalja a különféle büntetteket. — A lopás című fejezetből kitűnik, hogy e sportban Németország viszi el a pálmát 222 elítélttel 100.000 lakos között; azután jön Olaszország 154-el Angolország 147, Belgium 128-al, Franciaország 112-vel, Magyarország 77-el Ausztria 60-al, Spanyolország 56-al. — A gyilkosság kategóriájában már Spanyolországé ez első, magas rekordját csak Olaszország közelíti meg. Franciaország és Németország nagyon mögöttük maradnak. A szemérem elleni vétség kategóriájában első helyen van Belgium 1511-el 100.000 között, utána jön Németország 1403-al, Franciaország 977-el, Ausztria 918-al, Magyarország 378-al és végül Angolország 170-el. E munkából még az is látnivaló, hogy a bűnösök száma minden országban, évről-évre növekszik.

A harangozó és a jégvihar. A falusi romantikához tartozik a vihar elé való harangozás. Nemcsak a népszörművekben divik ez a szokás, hanem a valóságban is. Amint beborult az ég, felsiet a toronyba a harangozó és elébe harangoz a vihar. Ezzel — a néphit szerint elkergeti a veszedelmet. Vaskuton egy elmulasztott harangozás nagy katasztrófát okozott. Bajai tudósítónk jelenti, hogy a napokban B.-Vaskutat óriási zivatar látogatta meg, a harangozó kötelességéhez híven fel is ment a toronyba harangozni, de mikor fölért, a zivatar kitört teljes erejéből és a harangozó megijedve az égzengéstől és villámlástól, sietve menekült le a toronyból. Így aztán harangzugás nélkül verte el a határ egy részét a jég. A község képviselő testülete ülést tartván, egyhangulag kimondta a határozatot, mely szerint a harangozó állásából elcsapandó, mert ő volt az oka a falu károsodásának, miért nem harangozott. Megjegyzendő, hogy ez nem mese, hanem tényleg így határozott a vaskuti bölcs kupaktanács.

Gyermekekrablások. Ó-Becséről írják, hogy óriási az izgalom most a környéken, a mióta érthetetlen módon egymásután tűnek el a vidéki családok gyermekei. Naponta két-három gyermeknek vész nyoma. Hiába keresik a szülők s a rendőrség, sehogy sem bírnak nyomukra akadni. Harmincz intelligens család tett följelentést az előjáróságnál, hogy eltűnt a gyermeke. Kiváltképp Ó-Becsén, Bács-Földváron, Petrovasszellón, Turián gyakori a gyermekek eltűnése. Azt hiszik, hogy egy gyermekekrabló banda követi el ezeket a rablásokat. A kétségbeesett szülők fűt-fát megmozgatnak, hogy gyermekeikre találjanak. A hatóságok széleskörű intézkedéseket tettek a gyermekekrablók kikutatására.

Gyilkos család. Osgyán községben rémes gyilkosság történt a napokban. Áldozata Patkó György gazdaember s a gyilkosságban Patkó György felesége, sógora Kovács János, anyósa özv. Kovács Györgyné és fia ifj. Patkó György vettek részt. A korhely, házártsos gazda kegyetlenül bánt a feleségével és gyermekeivel s az asszon emiatt különválva élt tőle. Patkó többször próbálta vissza-

könyörögni az asszonyt, de sikertelenül. Legutóbb is bekopogtatott a feleségéhez, aztán bezulta az ablakát. Erre a házból kirontott Kovács János s egy közüző kalapáccsal halántékon ütötte Patkót, Az ifjabbik Patkó földre teperte az apját, a feleség pedig fejszével ütötte a fejét. A meggyilkoltak anyósa aztán fölszedte a megaludt vért, a holttestet az utszéli árokba dobták és olyan helyzetben hagyták, mintha valaki leütötte volna. A véletlen vezetett a gyilkosok nyomára, akiket összelánczolva kísérték be a törvényszék fogházába.

Az inkák kincse. Németi községben Szabó Györgynének egyetlen fia, Szabó István, igen kalandos természetű fiatal ember volt, mindig ismeretlen világ-részekről ábrándozott s egyszer csak, a spanyol-amerikai háború idejében, nyomtalanul eltűnt hazulról. Özvegy édesanyja megsíratta az egyetlen fiút, mert sok ideig nem hallott felőle semmi hírt, míg végre levelet írt Szabó István, a melyben elmondta, hogy az amerikai hadseregben harcol. Azóta megint nem hallatszott róla semmi hír. E napokban azonban levelet kapott az özvegy Mexikóból, a fiától. Szabó István azt írja a levélben, a háború után Mexikóban telepedett le, hogy ott szerzett egy kis birtokot magának s gazdálkodott, most azonban váratlan nagy szerencse érte. Az udvarán kutat ásott és ásásközben nagymennyiségű arany és ezüst holmit talált. Ott volt befalazva egy üregben a sok kincs, a mely ezeket ér meg. Szabó azt írta az édes anyjának, hogy ne szóljon senkinek semmit a dolgról hanem ganem egyenesen jöjjön ki Amerikába hozzá. Persze a szegény özvegy nem bírta eltitkolni az örömhírt és most faluszerzte a Szabó István szerencséséről beszélnek az emberek.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

FLAPILATÓT 1847.

Patkó György

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközölhetők.

Köszönetnyilvánítás.

Ö Fensége Salvator Lipót főherczeg udvari mesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbestalappal bélelt cipőkkel. Ö Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbestalpbéléssel, ugyanannál a cipésszénél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek és ép oly megfeleleők, a mint megfeleleők voltak a szaloncipők. Zágráb, 1898 július hó 8-án. KRAHL, huszárcapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közgazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur! Az asbestbetéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszünt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel. Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897 évi szeptember 17-én.
tisztelő híve WEKERLE SÁNDOR

Nincs többé lábfájás!

Övjuk lábainkat az izzadástól

Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdagamat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hőgyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbestalpbélel látja el.

Kettősvastagságu 1 frt 20 kr. egyszerű 60 kr. homoktalp 40 kr. gyermekeknek fele.

Az asbestalpbélel kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Erdészeknek 10% árengedmény.

Kapható kizárólag az Asbestáru-gyár betéti társaság.
Budapest, VI., Sziv-utca 18.

MEGJELENT

a

BLUM ÉS TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujjalag megbizatott

a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruha szállításával.

Tisztelettel értesítjük, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készíttetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni.

Kiváló tisztelettel

BUDAPEST, IV.

Sütő utca 2, Szervitater sarkán.

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József főherczeg udvari szállító. Szerb kir. udvari szállítók. A földm. m. kir. miniszterium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.